

Regionstyrelsen

Yttrande över promemorian *Specialiserings-tjänstgöring för sjukhusfysiker (S2024/01758)*

Regionledningskontorets förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår att regionstyrelsen beslutar följande.

1. Regiondirektörens tjänsteutlåtande utgör Region Stockholms yttrande till Socialdepartementet över promemorian *Specialiseringstjänstgöring för sjukhusfysiker (S2024/01758)*.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Socialdepartementet har remitterat promemorian *Specialiserings-tjänstgöring för sjukhusfysiker* till Region Stockholm för yttrande.

Region Stockholm är positiv till promemorian och förslaget att vidareutbildningen bör organiseras som specialiseringstjänstgöring men noterar att utformningen av utbildningen inte detaljeras vilket lämnar stora tolkningsmöjligheter.

En strategisk och strukturerad kompetensförsörjning är av yttersta vikt för vårdkvalitet och strålsäkerhet. Att införa en reglerad specialiseringstjänstgöring ger förutsättningar för detta.

Professionen anser att utbildningslängden behöver vara längre än 3,5 år och att specialiseringstjänstgöringen ska föregås av klinisk bastjänstgöring.

Region Stockholm föreslår också möjlighet till komplettering med ytterligare en specialiseringsinriktning.

Bakgrund

Socialdepartementet har remitterat promemorian *Specialiserings-tjänstgöring för sjukhusfysiker* till region Stockholm för yttrande.

Ärendet har beretts i samråd med hälso- och sjukvårdsförvaltningen, Danderyds sjukhus, Karolinska Universitetssjukhuset, Stockholms läns sjukvårdsområde och Södersjukhuset AB.

Promemorian *Specialiseringstjänstgöring för sjukhusfysiker* som remitterats av Socialdepartementet föreslår att det ska finnas möjlighet att anställa sjukhusfysiker som gör specialiseringstjänstgöring i regionerna. Omfattningen ska motsvara det planerade framtida behovet.

Promemorian lämnar förslag på hur specialistkompetens för sjukhusfysiker ska uppnås och hur specialiseringstjänstgöringen ska fullgöras samt vilka föreskrifter Socialstyrelsen får meddela. Författningsförslagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2026.

Region Stockholms yttrande

Region Stockholm ställer sig positiv till promemorian och instämmer i att vidareutbildningen bör organiseras som specialiseringstjänstgöring, det vill säga spår 2. Det är i sammanhanget värt att påpeka att regionens yttrande utgår från innehållet i promemorian. Yttrandet representerar därmed inte synpunkter på utformning av specialiseringstjänstgöring för sjukhusfysiker utöver det.

Generella synpunkter

Professionen anser att den föreslagna minsta tidsåtgången, 3,5 år för specialiseringstjänstgöring, inte är tillräcklig för att sjukhusfysiker ska hinna tillgodogöra sig de kunskaper som bör kunna förväntas av en specialistsjukhusfysiker och nå den kompetensnivå som direktivet och European Guidelines förutsätter.

Följande principer bör tillämpas för specialiseringstjänstgöring för sjukhusfysiker:

- Specialiseringstjänstgöringen harmoniserar i möjligaste mån med "Radiation Protection No 174, European Guidelines on Medical Physics Expert"

Principerna ovan syftar till att tillgodose de kompetenskrav som vårdgivare i Sverige anser bör tillämpas på specialistsjukhusfysiker, att underlätta specialistsjukhusfysikers rörlighet inom EES-anslutna länder samt underlätta administration i och med att strukturen liknar den som i framtiden kommer tillämpas för läkare.

Det bör beaktas att sjukhusfysiker, som är verksamma i vården i Sverige, inom ramen för sin tjänst vanligen har fler arbetsuppgifter/roller än de som åligger en Medical Physics Expert enligt European Guidelines on Medical Physics Expert. Dessa arbetsuppgifter/roller definieras avseende

joniserande strålning i 2013/59/EURATOM samt i 2013/35/EU avseende MR-säkerhet:

- Medical Physics Expert (2013/59/EURATOM)
- Radiation Protection Expert (2013/59/EURATOM)
- Radiation Protection Officer (2013/59/EURATOM)
- MR Safety Expert (2013/35/EU)

Dessa roller är vanligen integrerade i det dagliga arbetet som sjukhusfysiker och bör fortsatt vara så, eftersom arbetsområdena är tätt förknippade med varandra. Detta är ett bidragande skäl till att professionen anser att minimitiden för att uppnå kompetensen specialistsjukhusfysiker bör vara längre än 3,5 år.

Särskilda synpunkter

Region Stockholm lämnar följande särskilda synpunkter på promemorian: 2.2 Förslag till förordning om ändring i patientsäkerhetsförordningen (2010:1369)

Professionen anser att utbildningslängden behöver vara längre än 3,5 år och att specialiseringstjänstgöringen ska föregås av klinisk bastjänstgöring.

Nuvarande system under Sjukhusfysikerförbundet och Svensk förening för Radiofysik har idag krav på 2 års klinisk tjänstgöring samt 5 års ST för att bli specialist.

Professionen anser att komplettering med ytterligare en specialitet ska kunna göras enligt samma modell som för specialistläkare, beskrivet i HSLF-FS 2016:36: *"...uppnå specialistkompetens i ytterligare en bas-, gren- eller tilläggspecialitet, får tidigare specialiseringstjänstgöring tillgodoräknas efter prövning förutsatt att samtliga kompetenskrav i målbeskrivningen för den ytterligare specialiteten är uppfyllda. Den specialiseringstjänstgöring som tillgodoräknas får inte minska tjänstgöringstiden i den senare specialiteten med mer än två och ett halvt år."*

4 kap 3§, sida 5

Region Stockholm anser att det är bra att meriter från tidigare vidareutbildning tillgodoräknas.

2.4 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2015:284) med instruktion för Socialstyrelsen

16§ punkt 6, sida 14

Andra meningen i punkt 6 bör uppdateras så att även sjukhusfysiker omfattas av bestämmelsen.

6 Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Övergångsbestämmelser, sida 21

Region Stockholm anser att övergångsbestämmelserna bör ta hänsyn både till den informella specialistutbildningen via Kursrådet/Sjukhusfysikerförbundet samt yrkeserfarenhet. Övergångsbestämmelserna bör även ta hänsyn till de som påbörjat men ej hunnit slutföra den informella specialistutbildningen så att tiden för specialisttjänstgöring minskar med motsvarande tid.

Ekonomiska konsekvenser

Den kommunala finansieringsprincipen anger att staten ska kompensera regionerna för de kostnader som förslaget medför. Region Stockholm ser en risk för att den ekonomiska kompensationen inte kommer att täcka de faktiska kostnaderna för förslaget.

Emma Lennartsson
Regiondirektör

Nicole Silverstolpe
Strålsäkerhetssamordnare

Beslutsunderlag

1. Sammanfattning – Promemorian specialiseringstjänstgöring för sjukhusfysiker

Beslutsexpediering

1. Socialdepartementet
2. Danderyds sjukhus
3. Karolinska Universitetssjukhuset
4. SLSO
5. Södersjukhuset

Godkänd av Emma Lennartsson, 2024-12-13

Regionstyrelsen

Yttrande över promemorian Specialiserings- tjänstgöring för sjukhusfysiker (S2024/01758)

Föredragande regionråd: Robert Johansson

Ärendebeskrivning

Socialdepartementet har remitterat promemorian *Specialiserings-tjänstgöring för sjukhusfysiker* till Region Stockholm för yttrande.

Förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår att regionstyrelsen beslutar följande.

1. Regiondirektörens tjänsteutlåtande utgör Region Stockholms yttrande till Socialdepartementet över promemorian Specialiseringstjänstgöring för sjukhusfysiker (S2024/01758).
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Regionrådsberedningens motivering

Regionrådsberedningen är positiv att processen för att organisera en vidareutbildning för sjukhusfysiker med specialiseringstjänstgöring nu går framåt. Det är ett viktigt steg i den långsiktiga kompetensförsörjningen av specialistutbildade sjukhusfysiker. Sjukhusfysiker har en viktig roll inom vården och arbetar inom områden där vårdbehovet ökar.

Regionrådsberedningen instämmer i regionledningskontorets yttrande över promemorian Specialiseringstjänstgöring för sjukhusfysiker. Det är viktigt att längden på specialisttjänstgöringen är tillräcklig så att det är möjligt att uppnå den kompetensnivå som krävs hos en specialistutbildad sjukhusfysiker. Här behöver ansvarig myndighet lyssna in professionen och andra berörda aktörer. Det är även viktigt att meriter från tidigare vidareutbildning ska kunna tillgodoräknas. Regionrådsberedningen vill betona hur viktigt det är att tillvara ta den kompetens, utbildning och erfarenhet som finns bland medarbetarna inom hälso- och sjukvården och där är sjukhusfysiker inget undantag. Därför behövs övergångsregler som tar hänsyn till tidigare utbildningar och yrkeserfarenhet hos dagens sjukhusfysiker inför införandet av en vidareutbildning med specialisttjänstgöring.

Beslutsunderlag

1. Regiondirektörens tjänsteutlåtande
2. Sammanfattning – Promemorian specialiseringstjänstgöring för sjukhusfysiker

Aida Hadžialić

Robert Johansson